

V Bruseli 20. mája 2022
(OR. en)

9363/22

**Medziinštitucionálny spis:
2022/0160(COD)**

ENER 186
CLIMA 227
CONSOM 127
TRANS 307
AGRI 211
IND 188
ENV 462
COMPET 359
ECOFIN 463
RECH 261
CODEC 762
IA 78

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	19. mája 2022
Komu:	Generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2022) 222 final
Predmet:	Návrh na SMERNICU EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov, smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov a smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2022) 222 final.

Príloha: COM(2022) 222 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 18. 5. 2022
COM(2022) 222 final

2022/0160 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov, smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov a smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V Európskej zelenej dohode sa energetická efektívnosť a energia z obnoviteľných zdrojov stali ústredným prvkom prechodu na čistú energiu. Súčasné medzinárodné napätie po ruskej invázii na Ukrajinu, celkový geopolitický kontext a veľmi vysoké ceny energie prehĺbili potrebu urýchliť zvýšenie energetickej efektívnosti a zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov v Únii s cieľom dosiahnuť energetický systém, ktorý bude menej závislý od tretích krajín. Urýchlením zelenej transformácie smerom k energii z obnoviteľných zdrojov a k vyššej energetickej efektívnosti sa znížia emisie, zníži sa závislosť od dovážaných fosílnych palív a zabezpečia sa dostupné ceny energie pre európskych občanov a podniky vo všetkých odvetviach hospodárstva.

V cieľoch Únie v oblasti energetickej efektívnosti a energie z obnoviteľných zdrojov by sa mala zohľadňovať naliehavá potreba urýchliť zvýšenie energetickej efektívnosti a zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov, a preto by sa tieto ciele mali zvýšiť. Týmto revidovanými cieľmi sa nahrádza navrhovaná úprava cieľov v návrhoch na prepracovanie smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti¹ a na zmenu smernice (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov², ktoré boli prijaté 14. júla 2021.

Okrem toho, vzhľadom na to, že budovy predstavujú 40 % spotrebovanej energie a 36 % priamych a nepriamych emisií skleníkových plynov súvisiacich s energiou, je potrebné zvýšiť využívanie solárnych zariadení na budovách. Ide o jeden z najrýchlejších spôsobov, ako vo veľkej miere začať využívať energiu z obnoviteľných zdrojov, znížiť používanie fosílnych palív v budovách a urýchliť dekarbonizáciu a elektrifikáciu ich spotreby energie.

Zdlhavé a zložité administratívne postupy boli navyše označené za jednu z hlavných prekážok pre investície do obnoviteľných zdrojov energie a súvisiacej infraštruktúry. Z priebežnej správy štúdie „RES Simplify“ pripravenej pre Komisiu³ a zverejnenej spolu so súčasným návrhom vyplýva, že administratívne problémy a problémy so sieťovou infraštruktúrou tvoria asi 46 % všetkých identifikovaných prekážok, a očakáva sa, že v budúcnosti sa bude toto číslo zvyšovať. Pre niektoré rozšírené technológie v oblasti obnoviteľných zdrojov, ako je veterná energia a fotovoltika, sú administratívne prekážky čoraz významnejšie ako iné typy prekážok. Vzhľadom na pokračujúcu energetickú transformáciu a s tým, ako technológie v oblasti obnoviteľných zdrojov dospievajú a znižuje sa závislosť projektov od systémov podpory, sa administratívne prekážky stávajú výraznejšími.

Najčastejšími prekážkami súvisiacimi s administratívnym postupom pri projektoch v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré boli identifikované v štúdiu RES Simplify⁴, sú byrokratická záťaž, netransparentné postupy, nedostatočná právna jednotnosť, ako aj neúplný a nejasný rámec a usmernenia, ktorých výsledkom sú rôzne výklady existujúcich právnych predpisov zo strany príslušných orgánov.

¹ COM(2021) 558.

² COM(2021) 557.

³ *Technical support for RES policy development and implementation – Simplification of Permission and Administrative Procedures for RES Installations* (Technická podpora pre rozvoj a vykonávanie politiky v oblasti OZE – Zjednodušenie povolení a administratívnych postupov pre zariadenia založené na obnoviteľných zdrojoch energie), („RES Simplify“). <https://data.europa.eu/doi/10.2833/239077>.

⁴ V štúdiu RES Simplify sú uvedené a zoradené rôzne typy administratívnych prekážok, ktorým čelia projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Priebežná správa RES Simplify, strany 14 – 16.

Druhým hlavným zdrojom prekážok pri využívaní zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov sú protikladné verejné statky. To platí najmä pre veternú energiu, geotermálnu energiu a vodnú energiu, ako aj solárnu fotovoltickú energiu. Najvýznamnejšie prekážky sa týkajú ochrany životného prostredia (biodiverzita, ochrana ohrozených druhov a ochrana vodných útvarov), iného využívania pôdy a otázok vojenskej/protivzdušnej obrany.

Ďalšie prekážky zistené v štúdií súvisia s nedostatočnou podporou zo strany tvorcov politik alebo s dlhotrvajúcim odporom zo strany verejných alebo súkromných inštitúcií alebo samotnej verejnosti.

A napokon, zistilo sa, že problémy súvisiace s pripojením do sústavy a prevádzkovými postupmi vážne ovplyvňujú zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov vo viacerých členských štátoch.

Komisia 18. januára 2022 zverejnila výzvu na predkladanie podkladov a otvorenú verejnú konzultáciu s cieľom získať spätnú väzbu od zainteresovaných strán o postupoch a procesoch udeľovania povolení pre projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov.⁵ Táto verejná konzultácia sa uskutočnila v súvislosti s prípravou odporúčania Komisie o postupoch udeľovania povolení a zmluvách o nákupe energie, ktoré bolo prijaté 18. mája spolu s týmto návrhom. Výsledky tejto verejnej konzultácie potvrdzujú, že administratívne prekážky sú kľúčovou prekážkou pre urýchlenie zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov (viac podrobností sa uvádza ďalej v oddiele 3).

V dôsledku týchto prekážok môže prípravný čas projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov trvať až desať rokov. Predpokladom urýchlenia realizácie projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov je preto zjednodušenie a skrátenie povoľovania, ako sa uvádza v oznámení REPowerEU⁶. Cieľom návrhu je koordinovaným a harmonizovaným spôsobom v celej EÚ ďalej zjednodušiť a skrátiť administratívne postupy udeľovania povolení, ktoré sa vzťahujú na projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Je to potrebné na urýchlenie zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov v celej EÚ, aby sa zabezpečilo dosiahnutie ambiciózných energetických a klimatických cieľov EÚ na rok 2030 a cieľa klimatickej neutrality do roku 2050.

• **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Týmto návrhom sa mení existujúca smernica (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov. Vychádza sa z existujúceho rámca na zjednodušenie administratívnych postupov pre projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, v ktorom sa okrem iných prvkov zavádza maximálne trvanie procesu udeľovania povolení uplatniteľného na zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov. V kontexte súčasnej geopolitickej situácie sa však vyžadujú dodatočné opatrenia na ďalšie zvýšenie dodávok energie z obnoviteľných zdrojov v Únii. Potrebné sú najmä posilnené opatrenia na urýchlenie postupov udeľovania povolení pre nové zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov alebo na účely prispôsobenia existujúcich zariadení.

Cieľ Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov musí byť navyše ambicióznejší. V článku 1 ods. 2 písm. a) návrhu na zmenu smernice (EÚ) 2018/2001 prijatého 14. júla 2021⁷ sa tento cieľ už zvýšil z 32 % na 40 %. Keďže však odvtedy došlo k radikálnej zmene

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13334-Renewable-energy-projects-permit-granting-processes-&-power-purchase-agreements_sk.

⁶ REPowerEU: spoločné európske pravidlá pre cenovo dostupnejšiu, bezpečnejšiu a udržateľnejšiu energiu [COM(2022) 108 final] („oznámenie REPowerEU“).

⁷ COM(2021) 557.

podmienok na trhu s fosílnymi palivami používanými v energetike, vykurovaní a doprave, a to aj pokiaľ ide o zvýšené ceny a potrebu postupného ukončenia závislosti EÚ od dovozu energie z Ruska, je potrebné zvýšiť cieľ na rok 2030 v oblasti obnoviteľných zdrojov energie na 45 %, aby lepšie prispievali k tomuto cieľu, ako aj ku konkurencieschopným cenám energie.

Týmto návrhom sa mení aj smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov. Pri návrhu sa vychádza z existujúceho rámca o energetickej hospodárnosti budov a energii z obnoviteľných zdrojov. Zavádzajú sa ním povinnosti členských štátov podporovať využívanie solárnych zariadení na budovách.

Už v článku 4 ods. 1 návrhu na prepracovanie smernice o energetickej efektívnosti prijatého 14. júla 2021 sa zvýšil cieľ Únie v oblasti energetickej efektívnosti na rok 2030 o 9 % v porovnaní s prognózami referenčného scenára z roku 2020. Vzhľadom na vysoké ceny energie, na radikálnu zmenu podmienok na trhu, ktorá viedla k vyššej nákladovej účinnosti opatrení v oblasti energetickej efektívnosti, a na potrebu Únie prekonať svoju závislosť od fosílnych palív a od dovozu energie z Ruska je však potrebné ešte viac zvýšiť cieľ v oblasti energetickej efektívnosti na rok 2030, a to o 13 %, aby bolo možné dosiahnuť tento cieľ a ciele v oblasti dekarbonizácie rýchlejšie a nákladovo efektívne. Týmto návrhom sa preto mení aj smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti s cieľom posilniť energetickú efektívnosť a zvýšiť cieľ Únie v oblasti energetickej efektívnosti na rok 2030.

Komisia informuje spoluzákondarcov o tom, že:

- článok 1 ods. 2 písm. a) návrhu na zmenu smernice (EÚ) 2018/2001 prijatého v júli by sa mal považovať za nahradený článkom 1 ods. 2 tohto návrhu,
- článok 2 tohto návrhu by sa mal považovať za článok doplnený do návrhu na prepracovanie smernice 2010/31/EÚ predloženého 15. decembra 2021⁸. Ak sa návrh prijme, malo by sa to zohľadniť v prepracovanom znení uvedenej smernice,
- článok 3 tohto návrhu by sa mal považovať za článok, ktorým sa nahrádza článok 4 ods. 1 návrhu na prepracovanie smernice 2012/27/EÚ predloženého 14. júla 2021. Ak sa návrh prijme, malo by sa to zohľadniť v prepracovanom znení uvedenej smernice,

• **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Návrh je v súlade so širším súborom iniciatív na zvýšenie energetickej odolnosti Únie a na prípravu na možné núdzové situácie, najmä s balíkom návrhov Komisie „Fit for 55“, konkrétne s revíziou smernice (EÚ) 2018/2001 a prepracovanými zneniami smerníc 2010/31/EÚ a 2012/27/EÚ.

V nadväznosti na nedávny geopolitický vývoj vydala Komisia v marci 2022 oznámenie REPowerEU. V súlade s oznámením REPowerEU Komisia uverejnila odporúčanie o urýchlení postupov udeľovania povolení pre projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov spolu s usmerneniami, ktoré majú pomôcť členským štátom urýchliť udeľovanie povolení pre zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov. Členským štátom to poskytne nástroje na to, aby už mohli začať skracovať čas potrebný na schválenie žiadostí týkajúcich sa zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, aby tak mohli rýchlo reagovať na bezprecedentnú energetickú krízu spôsobenú súčasnou geopolitickou situáciou. Komisia okrem toho predkladá tento návrh s cieľom zabezpečiť, aby sa projekty schvaľovali v celej Únii jednoduchším a rýchlejším spôsobom. Právny návrh nadväzujúci na odporúčanie poskytne predkladateľom projektov a investorom väčšiu istotu, pričom členské štáty by sa už

⁸ COM(2021) 802.

mali uberať smerom k urýchleniu postupov udeľovania povolení v súlade s odporúčaním. Rýchle a efektívne vykonávanie odporúčania môže navyše zohrávať kľúčovú úlohu pri zabezpečení toho, aby členské štáty splnili svoje nové povinnosti podľa súčasného návrhu.

Cieľom návrhu je ďalšie zjednodušenie rôznych krokov procesov udeľovania povolení uplatniteľných na energiu z obnoviteľných zdrojov vrátane posudzovania potenciálnych vplyvov na životné prostredie. Politikami v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a životného prostredia sa sledujú navzájom súvisiace ciele, keďže obe slúžia rovnakému celkovému cieľu, ktorým je dosiahnutie zmierňovania zmeny klímy. Návrhom sa posilňuje úloha, ktorú môžu environmentálne posudzovania plánov alebo programov vykonávané členskými štátmi v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES⁹ zohrávať pri rýchlejšom zavádzaní energií z obnoviteľných zdrojov, najmä pri určovaní oblastí vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov. Návrhom sa zároveň stanovuje špecifický rámec pre postupy udeľovania povolení pre jednotlivé projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré sa nachádzajú v oblastiach vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a mimo týchto oblastí. Takýto rámec predstavuje efektívnu kombináciu potreby rýchleho a jednoduchého schvaľovania väčšiny projektov, pri ktorých je nepravdepodobné, že by predstavovali environmentálne riziká, s vysokou úrovňou ochrany tým, že sa zabezpečí dôkladnejšie preskúmanie najproblematickejších projektov.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Návrh vychádza z dvoch právnych základov:

– z článku 194 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie¹⁰ (ZFEÚ), ktorý predstavuje právny základ na navrhovanie opatrení na vývoj nových a obnoviteľných foriem energie a na podporu energetickej efektívnosti, ktoré sú cieľmi energetickej politiky Únie stanovenými v článku 194 ods. 1 písm. c) ZFEÚ.

– z článku 192 ods. 1 ZFEÚ, ktorý poskytuje právny základ na zmenu uplatňovania *acquis* Únie v oblasti životného prostredia.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Potreba konať na úrovni EÚ

Členské štáty nemôžu individuálne dosiahnuť nákladovo efektívne, rýchle a rozsiahle zavedenie udržateľnej energie z obnoviteľných zdrojov v súlade s ambíciou Európskej zelenej dohody a oznámenia REPowerEU. Na zabezpečenie správnych stimulov na to, aby členské štáty s rôznou úrovňou ambícií koordinovane urýchlili energetickú transformáciu z tradičného energetického systému založeného na fosilných palivách na integrovanejší a energeticky efektívnejší energetický systém založený na energiách z obnoviteľných zdrojov, je potrebný prístup na úrovni EÚ.

S prihliadnutím na rôzne politiky členských štátov v oblasti energetiky je v prípade opatrení na úrovni EÚ podporovaných spoločným rámcom správy a riadenia vyššia pravdepodobnosť, že sa dosiahne cieľ EÚ v oblasti klímy a požadovaná zvýšená miera

⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie.

¹⁰ Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 1.

zavádzania obnoviteľných zdrojov energie než v prípade opatrení iba na vnútroštátnej alebo miestnej úrovni.

Zdlhavé a zložité administratívne postupy sú kľúčovou prekážkou pre investície do energií z obnoviteľných zdrojov a ich súvisiacej infraštruktúry. Trvanie a zložitosť postupov udeľovania povolení sa medzi rôznymi technológiami výroby energie z obnoviteľných zdrojov a medzi členskými štátmi značne líšia. Zatiaľ čo členské štáty môžu prijať opatrenia na odstránenie týchto prekážok, ktoré existujú na vnútroštátnej úrovni, je potrebný koordinovaný európsky prístup k skráteniu a zjednodušeniu postupov udeľovania povolení a administratívnych procesov, aby sa urýchlilo potrebné zavádzanie energií z obnoviteľných zdrojov. To je zasa potrebné, aby EÚ dosiahla svoje energetické a klimatické ciele na rok 2030 a svoj dlhodobý cieľ klimatickej neutrality a takisto sa postupne zbavila závislosti od ruských fosílnych palív a znižovala ceny energie. S prihliadnutím na rozdielne politiky v oblasti energetiky, priority a postupy medzi členskými štátmi a vzhľadom na naliehavú potrebu urýchliť zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov vo všetkých členských štátoch, je pravdepodobnejšie, že požadované ciele sa dosiahnu opatreniami na úrovni EÚ ako opatreniami iba na vnútroštátnej alebo miestnej úrovni.

Opatrenia na úrovni Únie sú potrebné, aby sa zabezpečilo, že členské štáty budú prispievať k záväznému cieľu na úrovni EÚ v oblasti energetickej efektívnosti a k jeho spoločnému a nákladovo efektívnemu splneniu. Ich cieľom je dopĺňať a posilniť vnútroštátne a miestne opatrenia týkajúce sa zvyšovania úsilia v oblasti energetickej efektívnosti.

Pridaná hodnota EÚ

Opatrenia EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti majú pridanú hodnotu, pretože sú efektívnejšie a účinnejšie než opatrenia jednotlivých členských štátov, pričom sa nimi predchádza fragmentovanému prístupu tým, že transformácia európskeho energetického systému sa rieši koordinovaným spôsobom.

Európsky prístup umožňuje všetkým členským štátom plne využiť svoj potenciál na nákladovo efektívne zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov potrebné na dosiahnutie cieľov Únie v oblasti klímy a energetiky, pričom sa zabezpečí hladké zavádzanie kapacity na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov vo všetkých členských štátoch.

Ciele, ktoré Únia stanovila v oblasti energetiky a klímy na rok 2030, sú kolektívnymi cieľmi. Z tohto hľadiska sa transformácia Únie na klimaticky neutrálny kontinent do roku 2050 môže lepšie dosiahnuť prostredníctvom koordinovaných politík Únie.

- **Proporcionalita**

Iniciatíva je v súlade so zásadou proporcionality. Vzhľadom na bezprecedentnú geopolitickú situáciu vyvolanú ruskou inváziou na Ukrajinu a na vysoké ceny energií existuje jasná potreba koordinovaných a naliehavých opatrení na urýchlienie zavádzania obnoviteľných zdrojov energie. Rovnováha medzi povinnosťami a flexibilitou ponechanou na členské štáty, pokiaľ ide o spôsob dosiahnutia cieľov, sa považuje za primeranú vzhľadom na nevyhnutnosť splniť energetické a klimatické ciele na rok 2030 a cieľ klimatickej neutrality stanovený v európskom právnom predpise v oblasti klímy, ako aj vzhľadom na naliehavú potrebu znížiť energetickú závislosť Únie a ceny energie.

- **Výber nástroja**

Tento návrh je smernica, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov, a zvyšuje sa ním cieľ na úrovni Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030 a posilňujú sa ustanovenia uvedenej smernice týkajúce sa povoľovania (články 15 – 17). Návrhom sa okrem toho mení smernica 2010/31/EÚ, pričom

sa zavádza podpora solárnych zariadení na budovách, a smernica 2012/27/EÚ, pričom sa v nej zvyšuje cieľ na Únie v oblasti energetickej efektívnosti na rok 2030. Táto revízia smernice (EÚ) 2018/2001, smernice 2012/27/EÚ a smernice 2010/31/EÚ sa obmedzuje na to, čo sa považuje za potrebné na dosiahnutie cieľov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti, ktoré sú v súlade so súčasným naliehavým kontextom, a na zvýšenie počtu solárnych zariadení na budovách a na zjednodušenie postupov udeľovania povolení s cieľom urýchliť zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

• Konzultácie so zainteresovanými stranami

Komisia 18. januára 2022 zverejnila výzvu na predkladanie podkladov a trojmesačnú otvorenú verejnú konzultáciu s cieľom získať spätnú väzbu od zainteresovaných strán o postupoch udeľovania povolení pre projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Táto verejná konzultácia sa uskutočnila v súvislosti s prípravou odporúčania Komisie o postupoch udeľovania povolení a zmluvách o nákupe energie, ktoré bolo prijaté 18. mája spolu s týmto návrhom. V tejto súvislosti Komisia zorganizovala aj podujatie pre zainteresované strany na vysokej úrovni a dva semináre zamerané na diskusiu o existujúcich prekážkach a osvedčených postupoch v procesoch udeľovania povolení v jednotlivých členských štátoch.

Vzhľadom na naliehavosť návrhu, ktorý sa predkladá v reakcii na krízu vyvolanú ruskou inváziou na Ukrajinu, a z toho vyplývajúcu potrebu súrne urýchliť zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov, Komisia vychádza z výsledkov týchto konzultácií a z príspevkov, ktoré poskytli kľúčové zainteresované strany na rôznych seminároch, stretnutiach a fórach, najmä na konferencii na vysokej úrovni o udeľovaní povolení pre projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a o zmluvách o nákupe energie a na dvoch seminároch o postupoch udeľovania povolení pre projekty modernizácie v odvetviach veternej energie a vodnej energie.

Zhrnutie názorov zainteresovaných strán

V rámci otvorenej verejnej konzultácie sa požiadalo o názory na postupy udeľovania povolení dvoch skupín zainteresovaných strán: verejné orgány a predkladatelia projektov a združenia.

Vo svojich odpovediach sedem z ôsmich (87,5 %) verejných orgánov uviedlo ako hlavnú prekážku rozšírenia energie z obnoviteľných zdrojov v ich jurisdikcii nedostupnosť lokalít na pevnine alebo na mori, po čom nasledovala nedostatočná kapacita sústavy (62,5 %), nedostatočné prijatie verejnosťou/rozpor medzi verejnými statkami (50 %) a trvanie postupov (50 %). Pri otázke o hlavných prekážkach pri vybavovaní povolení pre projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov je zložitosť koordinácie na rôznych úrovniach vlády alebo správy prezentovaná ako hlavná prekážka zo strany verejných orgánov (75 %), po nej nasleduje nedostatok ľudských zdrojov (50 %) a nedostatočné prijatie verejnosťou alebo rozpor medzi verejnými statkami (50 %).

Približne polovica predkladateľov projektov a združení (70/155) označila dĺžku administratívnych postupov za najdôležitejšiu prekážku, ktorá bráni realizácii projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, zatiaľ čo 62 poukázalo na problémy s pripojením do sústavy. Medzi najvýznamnejšie prekážky respondenti zaradili aj konkurenciu s právnymi predpismi na ochranu životného prostredia (44) a zložitosť príslušných požiadaviek alebo postupov (35). V odpovediach na otázky s otvoreným znením respondenti zdôraznili význam priestorového plánovania, vyjadrili podporu pre viacnásobné využitie priestoru, ako je agro-

fotovoltika, a vyzvali na zapojenie miestneho obyvateľstva. Verejná konzultácia priniesla aj jasnú výzvu pre harmonizovaný súbor kritérií na určenie vhodných oblastí pre projekty.

Názory zainteresovaných strán vyjadrené v otvorenej verejnej konzultácii a počas seminárov sa zohľadnili pri vypracovaní tohto návrhu.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Pri tomto návrhu sa vychádza z výsledkov štúdie RES Simplify, ktorá poskytuje komplexný prehľad existujúcich prekážok súvisiacich s udeľovaním povolení, vnútroštátnych ukazovateľov výkonnosti, ako aj najlepších postupov súvisiacich s postupmi udeľovania povolení pre obnoviteľné zdroje energie so zameraním na administratívne prekážky v odvetví energetiky. Priebežná správa štúdie sa uverejňuje spolu s prijatím tejto iniciatívy a odporúčania o postupoch udeľovania povolení a zmluvách o nákupe energie. V tomto návrhu sú takisto zohľadnené názory, ktoré poskytli príslušné zainteresované strany počas konzultácie.

- **Posúdenie vplyvu**

Vzhľadom na politicky citlivý a naliehavý charakter návrhu sa neuskutočnilo žiadne konkrétne posúdenie vplyvu.

Solidný pohľad na problémy súvisiace s plánovaním a postupmi udeľovania povolení, ako aj na možnosti ich riešenia však poskytuje uvedená štúdia, otvorená verejná konzultácia a rozsiahle semináre organizované so zainteresovanými stranami, ako aj vlastná analýza Komisie.

- **Základné práva**

Pokiaľ ide o súlad s Chartou základných práv, ústredným cieľom tohto preskúmania je zvýšiť energetickú efektívnosť a využívanie energie z obnoviteľných zdrojov a znížiť emisie skleníkových plynov, a to v plnom súlade s článkom 37 charty, podľa ktorého sa musí do politik Únie začleňovať vysoká úroveň ochrany životného prostredia a zvyšovanie kvality životného prostredia a musí sa zabezpečovať v súlade so zásadou udržateľného rozvoja.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Týmto návrhom sa mení existujúca smernica o podpore energie z obnoviteľných zdrojov, a preto sa administratívny vplyv a náklady odhadujú ako mierne, keďže väčšina potrebných štruktúr a pravidiel je už zavedená. Členské štáty budú čeliť určitým nákladom pri vykonávaní novej povinnosti identifikovať „oblasti vhodné na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov“, no očakáva sa, že celkové zjednodušenie postupov prinesie členským štátom značné úspory nákladov. Dodatočné náklady vyplývajúce z vyššieho cieľa v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov v EÚ sa vyvážia inými hospodárskymi, environmentálnymi a sociálnymi prínosmi, ako je napríklad vyššia bezpečnosť dodávok energie v dôsledku nahradenia dovozu fosílnych palív z tretích štátov, a väčšia odolnosť voči externalitám, a zároveň prispievajú k záchytu oxidu uhličitého a zníženiu znečisťovania ovzdušia. Návrh si nevyžaduje žiadne dodatočné náklady z rozpočtu EÚ.

Pokiaľ ide o zmenu smernice o energetickej efektívnosti a smernice o energetickej hospodárnosti budov, tento návrh nemá vplyv na rozpočet EÚ. Pokiaľ ide o náklady členských štátov, týmto návrhom sa menia existujúce smernice, pričom sa opiera predovšetkým o existujúce štruktúry a pravidlá, najmä s ohľadom na nové ustanovenia predkladané prostredníctvom návrhov na prepracovanie oboch smerníc. Členským štátom vzniknú určité náklady pri vykonávaní dodatočných opatrení, ktorých cieľom je prispievať

k dosahovaniu cieľov a novej povinnosti pre budovy, ktoré by však domácnostiam a podnikom podľa predpokladov mali priniesť značné úspory nákladov.

5. ĎALŠIE PRVKY

• Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ

Po prijatí tejto pozmeňujúcej smernice spoluzákonodarcami počas prechodného obdobia Komisia prijme tieto opatrenia na uľahčenie jej transpozície:

- zorganizovanie stretnutí s odborníkmi z členských štátov zodpovednými za transpozíciu jednotlivých častí smernice s cieľom diskutovať o tom, ako ich transponovať, a riešiť pochybnosti, a to buď v kontexte koordinovaného postupu pre obnoviteľné zdroje energie, koordinovaného postupu pre energetickú hospodárnosť budov a koordinovaného postupu pre energetickú efektívnosť, alebo vo formáte výboru,
- dostupnosť na dvojstranné stretnutia a hovory s členskými štátmi v prípade konkrétnej otázky týkajúcej sa transpozície smernice.

Po uplynutí lehôt na transpozíciu Komisia vykoná komplexné posúdenie toho, či členské štáty v plnej miere a správne transponovali smernicu.

V nariadení (EÚ) 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy sa zavádza integrovaný rámec energetického a klimatického plánovania, monitorovania a podávania správ na monitorovanie pokroku pri plnení klimatických a energetických cieľov v súlade s požiadavkami Parížskej dohody na transparentnosť. Členské štáty museli do konca roka 2019 Komisii predložiť svoj integrovaný národný energetický a klimatický plán, ktorý sa týkal piatich rozmerov energetickej únie na roky 2021 – 2030. Od roku 2023 budú členské štáty musieť raz za dva roky podávať správy o pokroku dosiahnutom vo vykonávaní plánov a okrem toho budú musieť do 30. júna 2023 oznámiť Komisii svoje návrhy aktualizácií plánov s termínom pre konečné aktualizácie 30. júna 2024. Tento návrh nepovedie k vytvoreniu nového systému plánovania a podávania správ, ale bude podliehať existujúcemu rámcu pre plánovanie a podávanie správ podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999. Budúca revízia nariadenia o riadení umožní konsolidáciu týchto požiadaviek na podávanie správ.

• Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)

Na základe rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci Komisia/Belgicko (vec C-543/17) členské štáty musia k svojim oznámeniam transpozičných opatrení pripojiť dostatočne zrozumiteľné a presné informácie a uviesť, ktorými ustanoveniami vnútroštátneho práva sa transponujú ktoré ustanovenia smernice. Tieto informácie sa musia poskytnúť pre každú povinnosť, nie len na „úrovni článku“. Ak si členské štáty splnia túto povinnosť, spravidla nepotrebujú zaslať Komisii ďalšie vysvetľujúce dokumenty o transpozícii.

• Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

Hlavné ustanovenia, ktorými sa podstatne mení smernica (EÚ) 2018/2001, smernica 2012/27/EÚ a smernica 2010/31/EÚ, alebo sa dopĺňajú nové prvky, sú tieto:

Článkom 1 ods. 1 sa v článku 2 smernice (EÚ) 2018/2001 dopĺňa nové vymedzenie pojmu s cieľom vymedziť „oblasť vhodnú na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov“.

Článkom 1 ods. 2 sa upravuje článok 3 ods. 1 smernice (EÚ) 2018/2001 zvýšením cieľa Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na 45 %. Tento článok nahrádza zmenu článku 3

ods. 1 smernice (EÚ) 2018/2001 zahrnutú v návrhu na úpravu smernice (EÚ) 2018/2001 prijatom 14. júla 2021¹¹.

Článkom 1 ods. 3 sa v článku 15 vkladá nový odsek 2a, v ktorom sa od členských štátov vyžaduje, aby podporovali skúšanie nových technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov pri súčasnom uplatňovaní primeraných záruk.

Článkom 1 ods. 4 sa vkladá nový článok 15b o povinnosti členských štátov určiť oblasti na mori a na pevnine potrebné na inštaláciu zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov energie, aby splnili svoje vnútroštátne príspevky k cieľu v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030.

Článkom 1 ods. 5 sa vkladá nový článok 15c o povinnosti členských štátov prijať plán alebo plány označujúce „oblasti vhodné na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov“, čo sú oblasti mimoriadne vhodné na inštaláciu zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov.

Článkom 1 ods. 6 sa nahrádza článok 16 smernice (EÚ) 2018/2001, pričom sa rozširuje rozsah procesu udeľovania povolení, objasňuje sa začiatok tohto procesu a vyžaduje sa čo najrýchlejšie správne a súdne konanie, ktoré je k dispozícii pre odvolania v kontexte žiadosti o projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov.

Článkom 1 ods. 7 sa vkladá nový článok 16a, ktorým sa upravuje proces udeľovania povolení v oblastiach vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov.

Článkom 1 ods. 8 sa vkladá nový článok 16b, ktorým sa upravuje proces udeľovania povolení mimo oblastí vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov.

Článkom 1 ods. 9 sa vkladá nový článok 16c, ktorým sa upravuje postup udeľovania povolení na inštaláciu solárnych zariadení v umelých konštrukciách.

Článkom 1 ods. 10 sa vkladá nový článok 16d s cieľom zabezpečiť, aby sa zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, ich pripojenie do sústavy, samotná súvisiaca sieť alebo úložiská považovali za zariadenia prevažujúceho verejného záujmu na osobitné účely.

Článkom 2 sa v smernici 2010/31/EÚ vkladá nový článok 9a o povinnosti členských štátov zabezpečiť, aby nové budovy boli pripravené na solárnu energiu, a inštalovať na budovy solárne zariadenia. Tento nový článok 9a by sa mal zohľadniť v prepracovanom znení smernice 2010/31/EÚ, ktorého návrh Komisia predložila 15. decembra 2021¹².

Článkom 3 sa upravuje článok 3 smernice 2012/27/EÚ s cieľom zvýšiť cieľ Únie v oblasti energetickej efektívnosti. Touto zmenou by sa mala nahradiť zmena zavedená článkom 4 ods. 1 prepracovaného znenia smernice 2012/27/EÚ, ktorého návrh Komisia predložila 4. júla 2021¹³.

Článok 4 sa týka transpozície.

¹¹ COM(2021) 557.

¹² COM(2021) 802.

¹³ COM(2021) 558.

Článok 5 sa týka nadobudnutia účinnosti.

Článok 6 sa týka adresátov.

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov, smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov a smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1 a článok 194 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹⁴,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov¹⁵,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) V kontexte Európskej zelenej dohody¹⁶ sa v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119¹⁷ stanovil cieľ, aby sa Únia v roku 2050 stala klimaticky neutrálnou, ako aj cieľ znížiť do roku 2030 emisie skleníkových plynov o 55 %. To si vyžaduje energetickú transformáciu a výrazne vyšší podiel obnoviteľných zdrojov energie v integrovanom energetickom systéme.
- (2) Energia z obnoviteľných zdrojov zohráva zásadnú úlohu pri plnení týchto cieľov, keďže na sektor energetiky aktuálne pripadá vyše 75 % celkových emisií skleníkových plynov v Únii. Využívaním energie z obnoviteľných zdrojov by sa nielen znížili predmetné emisie skleníkových plynov, ale takisto by sa prispelo aj k riešeniu výziev v oblasti životného prostredia, akou je napríklad strata biodiverzity, a k znižovaniu znečistenia v súlade s cieľmi akčného plánu nulového znečistenia.
- (3) V smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001¹⁸ sa stanovuje záväzný cieľ Únie dosiahnuť aspoň 32 % podiel energie z obnoviteľných zdrojov na hrubej konečnej energetickej spotrebe Únie do roku 2030. Podľa plánu cieľov v oblasti

¹⁴ Ú. v. EÚ C ..., ..., s.

¹⁵ Ú. v. EÚ C ..., ..., s.

¹⁶ Oznámenie Komisie COM(2019) 640 final, Európska zelená dohoda.

¹⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1).

¹⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

klímy¹⁹ by podiel energie z obnoviteľných zdrojov na hrubej konečnej energetickej spotrebe musel narásť do roku 2030 na 40 %, aby sa podarilo dosiahnuť cieľ Únie v oblasti zníženia emisií skleníkových plynov²⁰. V tejto súvislosti Komisia v júli 2021 navrhla ako súčasť balíka naplňajúceho Európsku zelenú dohodu zdvojnásobiť podiel energie z obnoviteľných zdrojov v energetickom mixe v roku 2030 v porovnaní s rokom 2020 tak, aby dosiahol aspoň 40 %. V oznámení REPowerEU²¹ sa načrtol plán na ukončenie závislosti EÚ od ruských fosílnych palív ešte pred koncom tohto desaťročia. V oznámení sa počíta s prednostnou realizáciou veternej a solárnej energie, so zvýšením priemernej miery využívania, ako aj s dodatočnou kapacitou výroby energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030, aby zodpovedali vyššej výrobe čistého vodíka. Zároveň sa v ňom vyzvali spoluzákondarcovia, aby zvážili vyšší alebo skorší cieľ pre energiu z obnoviteľných zdrojov. V tejto súvislosti je vhodné zvýšiť cieľ Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov až na 45 %, aby sa výrazne urýchlilo súčasné tempo zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov, v dôsledku čoho sa zrýchlí postupné odstraňovanie závislosti EÚ zvýšením dostupnosti cenovo dostupnej, bezpečnej a udržateľnej energie v Únii.

- (4) Zdĺhavé administratívne postupy predstavujú jednu z hlavných prekážok pre investície do obnoviteľných zdrojov energie a ich súvisiacej infraštruktúry. Medzi tieto prekážky patrí zložitosť platných pravidiel pre výber lokality a administratívne schvaľovania projektov, zložitosť a trvanie posudzovania vplyvov projektov na životné prostredie, problémy s pripojením do sústavy, obmedzenia týkajúce sa prispôsobenia špecifikácií technológie počas postupu udeľovania povolení, resp. personálne otázky orgánov udeľujúcich povolenia alebo prevádzkovateľov sietí. Na zrýchlenie tempa zavádzania projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov je potrebné prijať pravidlá, ktorými sa zjednodušia a skrátia procesy udeľovania povolení.
- (5) Smernicou (EÚ) 2018/2001 sa zefektívňujú požiadavky na zjednodušenie administratívnych postupov udeľovania povolení pre zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov zavedením pravidiel o organizácii a maximálnej dĺžke trvania administratívnej časti procesu udeľovania povolení pre projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré zahŕňajú všetky príslušné povolenia na výstavbu, modernizáciu a prevádzku zariadení a na ich pripojenie do sústavy.
- (6) Ďalšie zjednodušenie a skrátenie administratívnych procesov udeľovania povolení koordinovaným a harmonizovaným spôsobom je potrebné z toho dôvodu, aby sa zabezpečilo, že Únia dosiahne svoje ambiciózne klimatické a energetické ciele na rok 2030 a cieľ klimatickej neutrality do roku 2050, s prihliadnutím na zásadu „nespôsobovať škodu“ Európskej zelenej dohody. Zavedením kratších a jasných lehôt na rozhodnutia, ktoré majú prijať orgány príslušné na vydávanie povolení pre zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov na základe úplnej žiadosti, sa urýchlí zavádzanie projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Je však vhodné rozlišovať medzi projektmi v oblastiach, ktoré sú obzvlášť vhodné na zavádzanie projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, pre ktoré môžu byť lehoty obzvlášť zjednodušené (oblasti vhodné na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov), a projektmi, ktoré sa nachádzajú mimo týchto oblastí.

¹⁹ Oznámenie Komisie COM(2020) 562 final zo 17. septembra 2020, Ambicióznejšie klimatické ciele pre Európu na rok 2030 Investícia do klimaticky neutrálnej budúcnosti v prospech našich občanov.

²⁰ Bod 3 oznámenia Komisie COM(2020) 562.

²¹ REPowerEU: spoločné európske pravidlá pre cenovo dostupnejšiu, bezpečnejšiu a udržateľnejšiu energiu [COM(2022) 108 final] („oznámenie REPowerEU“).

- (7) Najbežnejšie problémy, ktorým čelia navrhovatelia projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, sa týkajú postupov na posúdenie vplyvu navrhovaných projektov na životné prostredie, ktoré sú stanovené na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni. Preto je pre projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov vhodné zjednodušiť určité environmentálne aspekty postupov a procesov udeľovania povolení.
- (8) K rýchlejšiemu zavádzaniu projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov by mohlo prispieť strategické plánovanie členských štátov. Členské štáty by mali určiť oblasti na mori a na pevnine potrebné na inštaláciu zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, aby splnili svoje vnútroštátne príspevky k revidovanému cieľu v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030 stanovenému v článku 3 ods. 1 smernice (EÚ) 2018/2001. Takéto oblasti by mali odrážať ich odhadované trajektórie a celkový plánovaný inštalovaný výkon a mali by byť identifikované technológiou založenou na energii z obnoviteľných zdrojov, ktorá je stanovená v aktualizovaných národných energetických a klimatických plánoch členských štátov podľa článku 14 nariadenia (EÚ) 2018/1999. Pri identifikácii požadovaných oblastí na mori a na pevnine by sa mala zohľadniť dostupnosť obnoviteľných zdrojov energie a potenciál pre rôzne technológie výroby energie z obnoviteľných zdrojov, ktorý ponúkajú rôzne oblasti na mori a na pevnine, predpokladaný celkový dopyt po energii a v rôznych regiónoch členského štátu a dostupnosť príslušnej sieťovej infraštruktúry, skladovania a iných nástrojov flexibility so zreteľom na kapacitu potrebnú na pokrytie rastúceho množstva energie z obnoviteľných zdrojov.
- (9) Členské štáty by ako oblasti vhodné na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov mali určiť tie oblasti, ktoré sú obzvlášť vhodné na prípravu projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, pričom by mali rozlišovať medzi technológiami, a v ktorých sa neočakáva, že zavádzanie konkrétneho typu obnoviteľných zdrojov energie bude mať významný vplyv na životné prostredie. Pri označovaní oblastí vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov by sa členské štáty mali v maximálnej možnej miere vyhýbať chráneným oblastiam. Členské štáty môžu určiť oblasti vhodné na výrobu na energie z obnoviteľných zdrojov špecifické pre jeden alebo viacero typov zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a mali by uviesť druh alebo druhy energie z obnoviteľných zdrojov, ktorých výhoda je vhodná v každej z určených oblastí.
- (10) V smernici Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES²² sa stanovujú environmentálne posudzovania ako dôležitý nástroj na začlenenie environmentálnych hľadísk do prípravy a schvaľovania plánov a programov. Na určenie oblastí vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov by členské štáty mali pripraviť plán alebo plány zahŕňajúce identifikáciu oblastí a platné pravidlá a zmierňujúce opatrenia pre projekty nachádzajúce sa v každej oblasti vhodnej na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov. Členské štáty môžu pripraviť jeden jediný plán pre všetky oblasti vhodné na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a súvisiace technológie, alebo plány špecifické pre technológiu, v ktorých sa identifikuje jedna alebo viacero oblastí vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov. Každý plán by mal podliehať environmentálnemu posudzovaniu vykonávanému v súlade s podmienkami stanovenými v smernici 2001/42/ES s cieľom posúdiť vplyvy každej technológie využívajúcej energiu z obnoviteľných zdrojov na príslušné oblasti určené v takomto pláne. Vykonanie environmentálneho posudzovania v súlade so smernicou

²²

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie.

2001/42/ES na tento účel členským štátom umožní mať integrovanejší a efektívnejší prístup k plánovaniu a zohľadňovať environmentálne aspekty v ranej fáze procesu plánovania na strategickej úrovni. Prispeje sa tým k rýchlejšiemu a efektívnejšiemu zavedeniu rôznych obnoviteľných zdrojov energie a zároveň sa minimalizujú negatívne vplyvy týchto projektov na životné prostredie.

- (11) Po prijatí plánu alebo plánov, v ktorých sa určia oblasti vhodné na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, by členské štáty mali monitorovať významné environmentálne účinky vykonávania plánov a programov, aby boli okrem iného schopné včas identifikovať nepredvídané škodlivé účinky a uskutočniť vhodné nápravné opatrenia v súlade so smernicou 2001/42/ES.
- (12) Ustanovenia Dohovoru Európskej hospodárskej komisie Organizácie Spojených národov (EHK OSN) o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia²³ (ďalej len „Aarhuský dohovor“) týkajúce sa prístupu k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, najmä ustanovenia týkajúce sa účasti verejnosti a prístupu k spravodlivosti, zostávajú v relevantných prípadoch uplatniteľné.
- (13) Určenie cieľových oblastí vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov by malo mať za cieľ zabezpečiť, aby výroba energie z obnoviteľných zdrojov z týchto oblastí spolu s existujúcimi zariadeniami na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, s budúcimi zariadeniami na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov mimo takýchto oblastí a s mechanizmami spolupráce postačovala na dosiahnutie príspevku členských štátov k cieľu Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov stanovenému v článku 3 ods. 1 smernice (EÚ) 2018/2001.
- (14) V určených oblastiach vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov by sa v rámci projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré sú v súlade s pravidlami a opatreniami uvedenými v pláne alebo plánoch pripravených členskými štátmi, mal využívať predpoklad, že nebudú mať významný vplyv na životné prostredie. Preto by mala existovať výnimka z potreby vykonávať osobitné posudzovanie vplyvov na životné prostredie na úrovni projektu v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ²⁴, okrem projektov, pri ktorých je pravdepodobné, že budú mať významné vplyvy na životné prostredie v inom členskom štáte, alebo ak o to požiadajú členský štát, ktorý bude pravdepodobne významne ovplyvnený. Povinnosti vyplývajúce z Dohovoru EHK OSN z Espoo o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho štátne hranice z 25. februára 1991 by mali zostať uplatniteľné na členské štáty, v ktorých je pravdepodobné, že projekt spôsobí významný cezhraničný vplyv v tretej krajine.
- (15) Určenie cieľových oblastí vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov by malo umožniť zariadeniam na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, ich pripojeniu do sústavy, ako aj spoločne umiestneným zariadeniam na uskladňovanie energie umiestneným v týchto oblastiach, aby mohli profitovať z predvídateľnosti a efektívnych administratívnych postupov. Najmä projekty nachádzajúce sa v oblastiach

²³ Rozhodnutie Rady 2005/370/ES zo 17. februára 2005 o uzavretí v mene Európskeho spoločenstva Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (Ú. v. EÚ L 124, 17.5.2005, s. 1).

²⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.

vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov by mali profitovať zo zrýchlených administratívnych postupov vrátane tichého súhlasu v prípade, že príslušný orgán neodpovie na administratívny krok do stanovenej lehoty, pokiaľ konkrétny projekt nepodlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie. Tieto projekty by takisto mali mať možnosť využívať jasne obmedzené lehoty a právnu istotu, pokiaľ ide o očakávaný výsledok postupu. Po podaní žiadosti o projekty v oblasti vhodnej na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov by členské štáty mali vykonať rýchle preverenie takýchto žiadostí s cieľom zistiť, či niektorý z takýchto projektov povedie s vysokou pravdepodobnosťou k významným nepredvídaným nepriaznivým účinkom vzhľadom na environmentálnu citlivosť geografickej oblasti, v ktorej sa nachádzajú, ktoré nebolo možné zistiť počas environmentálneho posudzovania plánu alebo plánov určujúcich oblasti vhodné na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré sa uskutočnilo v súlade so smernicou 2001/42/ES. Všetky projekty nachádzajúce sa v oblastiach vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov by sa mali na konci takéhoto procesu preverovania považovať za schválené. Členské štáty by po odôvodnení takéhoto rozhodnutia mali vykonať environmentálne posudzovanie konkrétného projektu v súlade so smernicou 2011/92/EÚ a v prípade potreby aj so smernicou 92/43/EHS len vtedy²⁵, ak majú jasné dôkazy na to, aby sa mohli domnievať, že konkrétny projekt s vysokou pravdepodobnosťou spôsobí takéto významné nepredvídané nepriaznivé účinky. Vzhľadom na potrebu urýchliť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie by sa takéto posúdenie malo vykonať do šiestich mesiacov.

- (16) Pokiaľ ide o potrebu urýchliť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie, identifikácia cieľových oblastí vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov by nemala brániť prebiehajúcej a budúcej inštalácii projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov vo všetkých oblastiach, ktoré sú k dispozícii na účely zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov. Na takéto projekty by sa mala aj naďalej vzťahovať povinnosť vykonávať osobitné posudzovanie vplyvov na životné prostredie v súlade so smernicou 2011/92/EÚ a mali by podliehať postupom stanoveným pre projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré sa nachádzajú mimo oblastí vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov. S cieľom urýchliť udeľovanie povolení v rozsahu potrebnom na dosiahnutie cieľa v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov stanoveného v smernici (EÚ) 2018/2001 by sa mali zjednodušiť a zefektívniť aj postupy vzťahujúce sa na projekty mimo oblastí vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, a to zavedením jasných maximálnych lehôt pre všetky kroky postupu vrátane osobitných environmentálnych posudzovaní každého projektu.
- (17) Viacnásobné využitie priestoru na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a iné využitia pôdy a morí (ako je potravinárska výroba alebo ochrana alebo obnova prírody) zmierňuje obmedzenia využívania pôdy a mora. V tejto súvislosti je na identifikáciu a riadenie synergii pri využívaní pôdy a mora v počiatočnom štádiu dôležitým nástrojom priestorové plánovanie. Členské štáty by mali preskúmať, umožniť a uprednostňovať viacnásobné využitie oblastí identifikovaných v dôsledku prijatých opatrení priestorového plánovania.
- (18) Výstavba a prevádzka zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov môže mať za následok príležitostné usmrcovanie alebo rušenie vtáctva a iných chránených

²⁵ Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992).

druhov podľa smernice 92/43/EHS alebo smernice 2009/147/ES²⁶. Takéto usmrčovanie alebo rušenie sa však nepovažuje za úmyselné v zmysle týchto smerníc, ak sa v rámci projektu prijali počas výstavby a prevádzky primerané zmierňujúce opatrenia s cieľom predchádzať kolíziám alebo rušeniu a ak sa vykonáva náležité monitorovanie na posúdenie účinnosti takýchto opatrení a na základe zhromaždených informácií sa prijímajú ďalšie potrebné opatrenia, aby sa zabezpečilo, že projekt nebude mať žiadny významný negatívny vplyv na populáciu príslušného druhu.

- (19) Okrem inštalácie nových zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov má modernizácia existujúcich zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov významný potenciál prispieť k dosiahnutiu cieľov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Keďže existujúce zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov boli zvyčajne postavené v lokalitách s významným potenciálom obnoviteľných zdrojov energie, modernizácia môže zabezpečiť nepretržité využívanie týchto lokalít a zároveň znížiť potrebu určovania nových lokalít na projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Modernizácia so sebou prináša ďalšie výhody, ako je existujúce pripojenie do sústavy, pravdepodobne vyššia úroveň prijatia verejnosťou a vedomosti o vplyvoch na životné prostredie. Modernizácia projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov znamená zmeny existujúcich projektov v rôznej miere alebo ich rozšírenie. Proces udeľovania povolení vrátane environmentálnych posudzovaní a preverovanie na účely modernizácie projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov by sa mal obmedziť na potenciálne vplyvy vyplývajúce zo zmeny alebo rozšírenia v porovnaní s pôvodným projektom.
- (20) Smernicou (EÚ) 2018/2001 sa zavádzajú zjednodušené postupy udeľovania povolení na modernizáciu. S cieľom reagovať na čoraz vyššiu potrebu modernizácie existujúcich zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a plne využiť výhody, ktoré ponúka, je vhodné zaviesť ešte kratší postup na modernizáciu týchto zariadení nachádzajúcich sa v oblastiach vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov vrátane kratšieho postupu preverovania. Pri modernizácii existujúcich zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré sa nachádzajú mimo oblastí vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, by členské štáty mali zabezpečiť zjednodušený a rýchly proces udeľovania povolení, ktorý by nemal presiahnuť jeden rok, pričom by sa mala zohľadniť zásada „nespôsobovať škodu“ zakotvená v Európskej zelenej dohode.
- (21) Inštalácia zariadení solárnej energie spolu so súvisiacim spoločne umiestneným skladovaním a pripojením do sústavy v existujúcich alebo budúcich štruktúrach vytvorených na iné účely ako na výrobu solárnej energie s vylúčením umelých vodných plôch, ako sú strechy, parkovacie plochy, cesty a železnice, zvyčajne nevyvolávajú obavy súvisiace s konkurenčným využívaním priestoru alebo vplyvom na životné prostredie. Pri týchto zariadeniach sa preto môžu využívať kratšie postupy udeľovania povolení.
- (22) Obnoviteľné zdroje energie sú kľúčové v boji proti zmene klímy, pri znižovaní cien energie, závislosti Únie od fosílnych palív a pri zaisťovaní bezpečnosti dodávok energie v Únii. Na účely príslušných právnych predpisov Únie v oblasti životného prostredia by členské štáty v nevyhnutných jednotlivých posúdeniach s cieľom zistiť, či v prípade zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, jeho pripojenia do

²⁶

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. EÚ L 20, 26.1.2010, p.7).

sústavy, samotnej súvisiacej sústavy alebo uskladňovacieho zariadenia ide o zariadenia prevažujúceho verejného záujmu, mali považovať tieto zariadenia a ich súvisiacu infraštruktúru za zariadenia prevažujúceho verejného záujmu, ktoré slúžia verejnému zdraviu a bezpečnosti, okrem prípadov, keď existuje jasný dôkaz, že tieto projekty majú závažné nepriaznivé účinky na životné prostredie, ktoré nemožno zmierniť alebo kompenzovať. Ak by sa takéto zariadenia považovali za zariadenia prevládajúceho verejného záujmu, ktoré slúžia verejnému zdraviu a bezpečnosti, umožnilo by to týmto projektom profitovať zo zjednodušeného posudzovania.

- (23) Aby sa zabezpečilo bezproblémové a účinné vykonávanie ustanovení tejto smernice, Komisia podporuje členské štáty prostredníctvom nástroja technickej podpory²⁷, ktorým sa poskytujú prispôbené technické odborné znalosti na navrhovanie a vykonávanie reforiem vrátane tých, ktorými sa zvyšuje využívanie energie z obnoviteľných zdrojov energie, podporuje sa lepšia integrácia energetického systému, identifikujú sa osobitné oblasti obzvlášť vhodné na inštaláciu zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a zjednodušuje sa rámec pre procesy schvaľovania a udeľovania povolení pre zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov. Technická podpora zahŕňa napríklad posilnenie administratívnych kapacít, harmonizáciu legislatívnych rámcov a výmenu príslušných najlepších postupov.
- (24) Smernica (EÚ) 2018/2001 by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (25) Existuje naliehavá potreba znížiť závislosť od fosílnych palív v budovách a urýchliť úsilie o dekarbonizáciu a elektrifikáciu ich spotreby energie. Aby sa umožnila nákladovo efektívna inštalácia solárnych technológií v neskoršej fáze, všetky nové budovy by mali byť „pripravené na solárnu energiu“, to znamená navrhnuté tak, aby sa optimalizoval potenciál výroby solárnej energie na základe slnečného žiarenia v lokalite, čo umožní efektívnu inštaláciu solárnych technológií bez nákladných stavebných zásahov. Okrem toho by mali členské štáty zabezpečiť využívanie vhodných solárnych zariadení na nových budovách, a to obytných aj nebytových, a na existujúcich nebytových budovách. Rozsiahle využívanie solárnej energie na budovách by výrazne prispelo k účinnejšej ochrane spotrebiteľov pred rastúcimi a nestálymi cenami fosílnych palív, znížilo by sa ním vystavenie zraniteľných občanov vysokým nákladom na energiu a viedlo by k širším environmentálnym, hospodárskym a sociálnym prínosom. Aby sa efektívne využil potenciál solárnych zariadení na budovách, členské štáty by mali vymedziť kritériá na realizáciu solárnych zariadení na budovách a možné výnimky z ich zavádzania v súlade s posúdeným technickým a hospodárskym potenciálom zariadení na výrobu solárnej energie a s vlastnosťami budov, na ktoré sa vzťahuje táto povinnosť.
- (26) Smernica 2010/31/EÚ by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (27) Energetická efektívnosť predstavuje kľúčovú oblasť činností, bez ktorej nie je možné dosiahnuť nezávislosť od fosílnych palív a od dovozu energie z Ruska a úplnú dekarbonizáciu hospodárstva Únie. Potreba využiť nákladovo efektívne príležitosti na šetrenie energie viedla k súčasnej politike Únie v oblasti energetickej efektívnosti. V decembri 2018 sa ako súčasť balíka opatrení v oblasti čistej energie pre všetkých Európanov zaviedol nový hlavný cieľ Únie v oblasti energetickej efektívnosti minimálne 32,5 % do roku 2030 (v porovnaní s predpokladanou spotrebou energie v roku 2030). V záujme zvýšenia nezávislosti a odolnosti a dosiahnutia vyšších

²⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/240 z 10. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj technickej podpory.

ambícií v oblasti klímy by sa zlepšenia energetickej efektívnosti mali ešte viac zvýšiť aspoň na 39 % v prípade konečnej energie a na 41,5 % v prípade primárnej energie, a to na základe prognóz referenčného scenára z roku 2007 na rok 2030.

- (28) Zmena metodiky Eurostatu na výpočet energetickej bilancie a zlepšenia v následných modelových prognózach si však vyžadujú zmenu základného scenára. Použitím tej istej koncepcie na stanovenie cieľovej hodnoty, to znamená jej porovnaním s prognózami budúcich základných scenárov, by sa teda ambícia Únie v podobe cieľa energetickej efektívnosti na rok 2030 mala stanoviť na základe porovnania s prognózami v referenčných scenároch z roku 2020 na rok 2030, pričom by sa mali zväziť národné príspevky z národných energetických a klimatických plánov. Vychádzajúc z tohto aktualizovaného základného scenára bude Únia musieť ešte viac zvýšiť svoju ambíciu energetickej efektívnosti aspoň o 13 % v roku 2030 v porovnaní s úrovňou úsilia podľa referenčného scenára z roku 2020. Tento nový spôsob vyjadrenia úrovne ambícií pri cieľovej hodnote Únie nemá vplyv na to, aké úsilie je v skutočnosti potrebné.
- (29) Smernica 2012/27/EÚ by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (30) Keďže cieľ tejto smernice, a to zníženie emisií skleníkových plynov, energetickej závislosti a cien energie, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, ale z dôvodu rozsahu tohto opatrenia ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (31) V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie z 28. septembra 2011 k vysvetľujúcim dokumentom²⁸ sa členské štáty zaviazali, že v odôvodnených prípadoch k svojim oznámeniam o transpozičných opatreniach pripoja jeden alebo viacero dokumentov vysvetľujúcich vzťah medzi prvkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych transpozičných nástrojov. V súvislosti s touto smernicou sa zákonodarca domnieva, že zasielanie takýchto dokumentov je odôvodnené, predovšetkým na základe rozsudku Súdneho dvora vo veci Komisia/Belgicko²⁹ (vec C-543/17),

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Zmeny smernice (EÚ) 2018/2001

Smernica (EÚ) 2018/2001 sa mení takto:

1. V článku 2 sa dopĺňa tento bod:

„(9a) ,oblasť vhodná na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov‘ je osobitné miesto, či už na pevnine alebo na mori, ktoré členský štát určil ako mimoriadne vhodné na inštaláciu zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov iných ako zariadení na spaľovanie biomasy.“

2. V článku 3 sa odsek 1 nahrádza takto:

²⁸ Ú. v. EÚ C 369, 17.12.2011, s. 14.

²⁹ Rozsudok Súdneho dvora z 8. júla 2019, Komisia/Belgicko, C-543/17, ECLI: EU: C:2019:573.

„1. Členské štáty spoločne zabezpečujú, aby podiel energie z obnoviteľných zdrojov v Únii na hrubej konečnej energetickej spotrebe v roku 2030 predstavoval aspoň 45 %.“

3. V článku 15 sa vkladá tento odsek 2a:

„2a. Členské štáty podporia skúšanie nových technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov v pilotných projektoch v reálnom prostredí na obmedzený čas v súlade s platnými právnymi predpismi EÚ a doplnia ich vhodnými zárukami s cieľom zaistiť bezpečnú prevádzku elektrizačnej sústavy a predchádzať neprimeraným vplyvom na fungovanie vnútorného trhu pod dohľadom príslušného orgánu.“

4. Vkladá sa tento článok 15b:

„Článok 15b

Mapovanie oblastí potrebných pre národné príspevky k cieľu v oblasti obnoviteľných zdrojov energie na rok 2030

1. Do [jedného roka po nadobudnutí účinnosti] členské štáty určia oblasti na mori a na pevnine potrebné na inštaláciu zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré sa vyžadujú na splnenie ich národných príspevkov k cieľu v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030 v súlade s článkom 3 tejto smernice. Takéto oblasti musia zodpovedať odhadovaným trajektóriám a celkovému plánovanému inštalovanému výkonu technológie výroby energie z obnoviteľných zdrojov stanoveným v národných energetických a klimatických plánoch členských štátov, v aktualizovanom znení podľa článku 14 nariadenia (EÚ) 2018/1999.
 2. Členské štáty pri identifikovaní oblastí uvedených v odseku 1 zohľadňujú:
 - a) dostupnosť obnoviteľných zdrojov energie a potenciál rôznych technológií na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov v oblastiach na pevnine a na mori;
 - b) predpokladaný dopyt po energii;
 - c) dostupnosť príslušnej sieťovej infraštruktúry, skladovania a iných nástrojov flexibility alebo potenciál na vytvorenie takejto sieťovej infraštruktúry a skladovania.
 3. Členské štáty uprednostnia viacnásobné využitie oblastí určených ako výsledok splnenia povinnosti v odseku 1.“
5. Vkladá sa tento článok 15c:

„Článok 15c

Oblasti vhodné na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov

1. Do [dvoch rokov po nadobudnutí účinnosti] členské štáty prijímú plán alebo plány, v ktorých sa v rámci oblastí uvedených v článku 15b ods. 1 určia oblasti vhodné na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov pre jeden alebo viac druhov obnoviteľných zdrojov energie. V tomto pláne alebo plánoch členské štáty:
 - a) určia dostatočne homogénne oblasti na mori a na pevnine, v ktorých sa neočakáva, že využívanie konkrétneho druhu alebo druhov energie z obnoviteľných zdrojov bude mať významný vplyv na životné prostredie vzhľadom na osobitosti vybraného územia. Členské štáty pritom:

- uprednostnia umelé a zastavané povrchy, ako sú strechy, oblasti dopravnej infraštruktúry, parkovacie plochy, skládky odpadov, priemyselné areály, bane, umelé vnútrozemské vodné útvary, jazerá alebo nádrže a prípadne čistiarne komunálnych odpadových vôd, ako aj znehodnotenú pôdu, ktorá sa nevyužíva na poľnohospodárstvo,
 - vylúčia lokality sústavy Natura 2000 a prírodné parky a rezervácie, identifikované migračné trasy vtákov, ako aj iné oblasti identifikované na základe máp citlivosti a nástrojov uvedených v ďalšom bode, s výnimkou umelých a zastavaných plôch nachádzajúcich sa v týchto oblastiach, ako sú strechy, parkovacie plochy alebo dopravná infraštruktúra,
 - použijú všetky vhodné nástroje a súbory údajov na identifikáciu oblastí, v ktorých by zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov nemali významný vplyv na životné prostredie, vrátane mapovania citlivosti voľne žijúcich živočíchov a rastlín,
- b) stanovia vhodné pravidlá pre určené oblasti vhodné na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov vrátane pravidiel pre zmierňujúce opatrenia, ktoré sa majú prijať na účely inštalácie zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, spoločne umiestnených zariadení na uskladňovanie energie, ako aj zariadení potrebných na ich pripojenie do sústavy, s cieľom zabrániť negatívnym vplyvom na životné prostredie, ktoré môžu vzniknúť, alebo ak nie je možné im zabrániť, výrazne tieto negatívne vplyvy znížiť. V prípade potreby členské štáty zabezpečia, aby sa uplatňovali primerané zmierňujúce opatrenia na predchádzanie situáciám opísaným v článku 6 ods. 2 a článku 12 ods. 1 smernice 92/43/EHS, v článku 5 smernice 2009/147/ES a v článku 4 ods. 1 písm. a) bodoch i) a ii) smernice 2000/60/ES. Takéto pravidlá musia byť zamerané na špecifiká každej identifikovanej oblasti vhodnej na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, na technológiu alebo technológie výroby energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré sa majú zaviesť v každej oblasti, a na identifikované environmentálne vplyvy. Výsledkom dodržiavania takýchto pravidiel a vykonávania príslušných zmierňujúcich opatrení v rámci konkrétnych projektov bude predpoklad, že projekty neporušujú tieto ustanovenia bez toho, aby bol dotknutý článok 16a ods. 4 a 5. Ak nové zmierňujúce opatrenia, ktorých cieľom je v čo najväčšej miere predchádzať usmrcovaniu alebo rušeniu druhov chránených podľa smernice Rady 92/43/EHS a smernice 2009/147/ES alebo akémukoľvek inému vplyvu na životné prostredie, neboli rozsiahlo odskúšané, pokiaľ ide o ich účinnosť, členské štáty môžu povoliť ich použitie pre jeden alebo viacero pilotných projektov na obmedzené časové obdobie za predpokladu, že účinnosť takýchto opatrení sa dôkladne monitoruje, a ak sa nepreukážu ako účinné, prijmú sa bezodkladne primerané kroky.

Členské štáty v pláne vysvetlia posúdenie vykonané s cieľom identifikovať každú určenú oblasť vhodnú na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov na základe kritérií stanovených v písmene a) a určiť primerané zmierňujúce opatrenia.

2. Plán alebo plány, v ktorých sa určujú oblasti vhodné na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, podliehajú pred ich prijatím environmentálnemu posudzovaniu vykonanému v súlade s podmienkami stanovenými v smernici 2001/42/ES, a prípadne, ak zahŕňa/zahŕňajú umelé a zastavané plochy nachádzajúce sa v sústave Natura 2000, pri ktorých je pravdepodobnosť, že budú mať významný vplyv na tieto lokality, podliehajú príslušnému posudzovaniu v súlade s článkom 6 ods. 3 smernice 92/43/EHS.
 3. Plán alebo plány, v ktorých sa určujú oblasti vhodné na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, sa zverejnia a pravidelne sa prehodnocujú, prinajmenšom v súvislosti s aktualizáciou národných energetických a klimatických plánov podľa článku 14 nariadenia (EÚ) 2018/1999.“
6. Článok 16 sa nahrádza takto:

„Článok 16

Organizácia a hlavné zásady procesu udeľovania povolení

1. Proces udeľovania povolení sa vzťahuje na všetky príslušné administratívne povolenia na výstavbu, modernizáciu a prevádzku zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, spoločne umiestnených zariadení na uskladňovanie energie, ako aj zariadení potrebných na ich pripojenie do sústavy vrátane povolení na pripojenie do sústavy a environmentálnych posudzovaní, ak sa vyžadujú. Proces udeľovania povolení zahŕňa všetky postupy od potvrdenia platnosti žiadosti podľa odseku 2 až po oznámenie konečného rozhodnutia o výsledku postupu príslušným orgánom alebo príslušnými orgánmi.
2. Najneskôr do štrnástich dní od doručenia žiadosti v prípade zariadení nachádzajúcich sa v oblastiach vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, a do jedného mesiaca v prípade zariadení nachádzajúcich sa mimo oblastí vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, príslušný orgán potvrdí žiadosť, alebo ak navrhovateľ nezaslal všetky informácie potrebné na spracovanie žiadosti, požiada navrhovateľa o predloženie úplnej žiadosti do štrnástich dní od tejto žiadosti. Ak navrhovateľ v tejto lehote nepredloží úplnú žiadosť, príslušný orgán môže žiadosť písomne zamietnuť. V prípade zamietnutia príslušný orgán svoje rozhodnutie odôvodní. Navrhovateľ môže po takomto zamietnutí kedykoľvek znova podať novú žiadosť. Dátum potvrdenia platnosti žiadosti príslušným orgánom slúži ako dátum začatia procesu udeľovania povolenia.
3. Členské štáty zriadia alebo určia jedno alebo viacero kontaktných miest. Uvedené kontaktné miesta na žiadosť žiadateľa poskytujú usmernenia a podporu počas celého administratívneho procesu žiadosti o povolenie a udeľovania povolenia. Žiadateľovi nie je povinný v súvislosti s celým procesom kontaktovať viac ako jedno kontaktné miesto. Kontaktné miesto transparentne usmerňuje žiadateľa počas administratívneho postupu podania žiadosti, vrátane krokov súvisiacich so životným prostredím, až kým príslušné orgány na konci procesu nevydadajú jedno alebo viacero rozhodnutí, poskytuje žiadateľovi všetky potrebné informácie a vo vhodných prípadoch zapája ďalšie správne orgány. Kontaktné miesto zabezpečuje plnenie lehôt pre postupy udeľovania povolení stanovené v tejto smernici. Žiadatelia majú možnosť predložiť príslušné dokumenty v digitálnej forme. Do [dvoch rokov od

nadobudnutia účinnosti] členské štáty zabezpečia, aby sa všetky postupy vykonávali v elektronickom formáte.

4. Kontaktné miesto sprístupní príručku postupov pre navrhovateľov zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a tieto informácie poskytne aj online, pričom sa v nej bude osobitne venovať aj malým projektom a projektom samospotrebitel'ov energie z obnoviteľných zdrojov. V online informáciách sa uvedie relevantné kontaktné miesto podľa žiadosti žiadateľa. Ak má členský štát viac ako jedno kontaktné miesto, v informáciách poskytovaných online sa uvedie relevantné kontaktné miesto podľa žiadosti žiadateľa.
 5. Členské štáty zabezpečia, aby žiadatelia mali ľahký prístup k jednoduchým postupom na riešenie sporov týkajúcich sa procesu udeľovania povolení a vydávania povolení na výstavbu a prevádzku zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, v príslušných prípadoch vrátane alternatívnych mechanizmov riešenia sporov.
 6. Lehoty stanovené v článkoch 16a, 16b a 16c sa uplatňujú bez toho, aby boli dotknuté odvolacie konania, opravné prostriedky a iné konania na súde alebo pred tribunálom a alternatívne mechanizmy riešenia sporov vrátane konaní vo veciach sťažností, mimosúdnych odvolaní a opravných prostriedkov, a tieto lehoty sa môžu predĺžiť o obdobie trvania takýchto konaní.
 7. Členské štáty zabezpečia, aby správne a súdne opravné prostriedky v súvislosti s projektom výstavby zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov alebo jeho súvisiaceho pripojenia do sústavy vrátane konaní, ktoré sa týkajú environmentálnych aspektov, podliehali čo najrýchlejšiemu správne a súdne konaniu, aké existuje na príslušnej štátnej, regionálnej a miestnej úrovni.“
7. Vkladá sa tento článok 16a:

„Článok 16a

Proces udeľovania povolení v oblastiach vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov

1. Členské štáty zabezpečia, aby proces udeľovania povolení uvedený v článku 16 ods. 1 nepresiahol jeden rok v prípade projektov v oblastiach vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov. V prípade riadne odôvodnených mimoriadnych okolností sa táto jednoročná lehota môže predĺžiť najviac o tri mesiace. V takom prípade členské štáty jasne informujú navrhovateľa o mimoriadnych okolnostiach, ktorými odôvodňujú predĺženie.
2. Proces udeľovania povolení na modernizáciu zariadení a na nové zariadenia s kapacitou výroby elektriny nižšou ako 150 kW, spoločne umiestnených zariadení na uskladňovanie energie, ako aj na ich pripojenie do sústavy, ktoré sa nachádzajú v oblastiach vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, nepresiahne šesť mesiacov. V prípade riadne odôvodnených mimoriadnych okolností, ako sú napríklad nadradené bezpečnostné dôvody, ak projekt modernizácie podstatne ovplyvňuje sústavu alebo pôvodný výkon, veľkosť alebo vlastnosti zariadenia, sa táto jednoročná lehota môže predĺžiť najviac o tri mesiace. Členské štáty jasne informujú navrhovateľa projektu o mimoriadnych okolnostiach, ktorými odôvodňujú predĺženie.

3. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 4 a 5, a odchylné od článku 4 ods. 2 smernice 2011/92/EÚ a od bodu 3 písm. a), b), d), h), i) a bodu 6 písm. c) prílohy II k uvedenej smernici, samostatne alebo v spojení s bodom 13 písm. a) uvedenej prílohy, pokiaľ sa to týka projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, sú nové žiadosti týkajúce sa zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, s výnimkou zariadení na spaľovanie biomasy, vrátane modernizácie týchto zariadení v už určených oblastiach vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov pre príslušnú technológiu, spoločne umiestnených zariadení na uskladňovanie energie, ako aj ich pripojenia do sústavy oslobodené od požiadavky na vykonanie osobitného posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa článku 2 ods. 1 smernice 2011/92/EÚ za predpokladu, že tieto projekty sú v súlade s pravidlami a opatreniami stanovenými v súlade s článkom 15c ods. 1 písm. b). Výnimka z uplatňovania uvedenej smernice 2011/92/EÚ sa neuplatňuje na projekty, ktoré pravdepodobne budú mať významný vplyv na životné prostredie v inom členskom štáte, alebo v prípade, ak o to požiadajú členský štát, ktorý bude pravdepodobne významne ovplyvnený, ako sa stanovuje v článku 7 uvedenej smernice.

Odchylné od článku 6 ods. 3 smernice 92/43/EHS zariadenia uvedené v prvom pododseku nepodliehajú posudzovaniu ich vplyvov na lokality sústavy Natura 2000.

4. Príslušné orgány členských štátov vykonávajú preverovanie žiadostí uvedených v odseku 3. Cieľom takéhoto preverovania je zistiť, či niektorý z takýchto projektov povedie s vysokou pravdepodobnosťou k významným nepredvídaným nepriaznivým účinkom vzhľadom na environmentálnu citlivosť geografických oblastí, v ktorých sa nachádzajú, ktoré neboli identifikované počas environmentálneho posudzovania plánu alebo plánov určujúcich oblasti vhodné na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré sa uskutočnilo v súlade so smernicou 2001/42/ES a prípadne so smernicou 92/43/EHS. Preverovanie vykonávané na účely modernizácie projektov sa obmedzí na potenciálne vplyvy vyplývajúce zo zmeny alebo rozšírenia v porovnaní s pôvodným projektom.

Na účely takéhoto preverovania navrhovateľ projektu poskytne informácie o vlastnostiach projektu, jeho súlade s pravidlami a opatreniami určenými podľa článku 15c ods. 1 písm. b) a c) pre konkrétnu oblasť vhodnú na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, o akýchkoľvek dodatočných opatreniach prijatých v rámci projektu a o tom, ako sa týmito opatreniami riešia vplyvy na životné prostredie. Takéto preverovanie sa ukončí do 30 dní odo dňa predloženia žiadostí týkajúcich sa nových zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov s výnimkou žiadostí pre zariadenia s kapacitou výroby elektriny nižšou ako 150 kW. V prípade takýchto zariadení a nových žiadostí o modernizáciu zariadení sa fáza preverovania ukončí do 15 dní.

5. Po procese preverovania sa žiadosti uvedené v odseku 3 schvália z hľadiska životného prostredia bez toho, aby sa vyžadovalo akékoľvek výslovné rozhodnutie príslušného orgánu, pokiaľ príslušný orgán neprijme administratívne rozhodnutie, riadne odôvodnené a založené na jasných dôkazoch, že pri konkrétnom projekte je veľmi pravdepodobné, že spôsobí významné nepredvídané nepriaznivé účinky vzhľadom na environmentálnu citlivosť geografickej oblasti, v ktorej sa nachádza, ktoré nemožno zmierniť

opatreniami identifikovanými v pláne alebo plánoch, ktorými sa určujú oblasti vhodné na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov alebo ktoré predložil navrhovateľ projektu. Toto rozhodnutie sa sprístupní verejnosti. Takéto projekty podliehajú posudzovaniu v súlade so smernicou 2011/92/EÚ a prípadne posudzovaniu podľa článku 6 ods. 3 smernice 92/43/EHS, ktoré sa vykoná do šiestich mesiacov od rozhodnutia o preverovaní.

6. V procese udeľovania povolení pre žiadosti uvedenom v odsekoch 1 a 2 má neposkytnutie odpovede príslušných správnych orgánov v stanovenej lehote za následok, že konkrétne administratívne kroky sa budú považovať za schválené s výnimkou prípadov, keď konkrétny projekt podlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa odseku 5. Všetky výsledné rozhodnutia sa zverejnia.

8. Vkladá sa tento článok 16b:

„Článok 16b

Proces udeľovania povolení mimo oblastí vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov

1. Členské štáty zabezpečia, aby proces udeľovania povolení uvedený v článku 16 ods. 1 nepresiahol dva roky v prípade projektov mimo oblastí vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov. V prípade riadne odôvodnených mimoriadnych okolností sa táto dvojročná lehota môže predĺžiť najviac o tri mesiace. V takom prípade členské štáty jasne informujú navrhovateľa o mimoriadnych okolnostiach, ktorými odôvodňujú predĺženie.
2. Ak sa vyžaduje environmentálne posudzovanie podľa smernice 2011/92/EÚ alebo smernice 92/43/EHS, vykoná sa v rámci jedného postupu, v ktorom sa kombinujú všetky relevantné posudzovania pre daný projekt. Ak sa takéto posudzovanie vplyvov na životné prostredie vyžaduje, príslušný orgán s prihliadnutím na informácie poskytnuté navrhovateľom vydá stanovisko k rozsahu a úrovni podrobnosti informácií, ktoré má uviesť navrhovateľ v správe o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ktorých rozsah sa následne nebude rozširovať. Ak sa v rámci konkrétnych projektov prijali primerané zmierňujúce opatrenia, akékoľvek usmrcovanie alebo rušenie druhov chránených podľa článku 12 ods. 1 smernice 92/43/EHS a článku 5 smernice 2009/147/ES sa nepovažuje za úmyselné. Ak nové zmierňujúce opatrenia, ktorých cieľom je v čo najväčšej miere predchádzať usmrcovaniu alebo rušeniu druhov chránených podľa smernice Rady 92/43/EHS a smernice 2009/147/ES alebo akémukoľvek inému vplyvu na životné prostredie, neboli rozsiahlo odskúšané, pokiaľ ide o ich účinnosť, členské štáty môžu povoliť ich použitie pre jeden alebo viacero pilotných projektov na obmedzené časové obdobie za predpokladu, že účinnosť takýchto opatrení sa dôkladne monitoruje, a ak sa nepreukážu ako účinné, prijímú sa bezodkladne primerané kroky. Proces udeľovania povolení na modernizáciu projektov a na nové zariadenia s kapacitou výroby elektriny nižšou ako 150 kW, na spoločne umiestnené zariadenia na uskladňovanie, ako aj na ich pripojenie do sústavy, ktoré sa nachádzajú mimo oblastí vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, nesmie presiahnuť jeden rok vrátane environmentálnych posudzovaní, ak sa to vyžaduje v príslušných právnych predpisoch. V prípade riadne odôvodnených mimoriadnych okolností sa táto jednoročná lehota môže

predĺžiť najviac o tri mesiace. Členské štáty jasne informujú navrhovateľov o mimoriadnych okolnostiach, ktorými odôvodňujú predĺženie.

Členské štáty uľahčia modernizáciu projektov, ktoré sa nachádzajú mimo oblastí vhodných na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, tým, že zabezpečia, že ak sa environmentálne posudzovanie projektu vyžaduje podľa právnych predpisov Únie v oblasti životného prostredia, takéto posudzovanie sa obmedzí na potenciálne vplyvy vyplývajúce zo zmeny alebo rozšírenia v porovnaní s pôvodným projektom. “

9. Vkladá sa tento článok 16c:

„Článok 16c

Proces udeľovania povolení na inštaláciu zariadení na solárnu energiu v umelých konštrukciách

1. Členské štáty zabezpečia, aby proces udeľovania povolení uvedený v článku 16 ods. 1 na inštaláciu zariadení na solárnu energiu vrátane solárnych zariadení integrovaných do budovy v existujúcich alebo budúcich umelých konštrukciách s výnimkou umelých vodných plôch nepresiahol tri mesiace za predpokladu, že primárnym cieľom takýchto konštrukcií nie je výroba solárnej energie. Odchylne od článku 4 ods. 2 smernice 2011/92/EÚ a bodu 3 písm. a) a b) prílohy II k uvedenej smernici, samostatne alebo v spojení s bodom 13 písm. a) uvedenej prílohy, je takáto inštalácia zariadenia na solárnu energiu v prípade potreby oslobodená od požiadavky na vykonanie osobitného posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa článku 2 ods. 1 smernice 2011/92/EÚ.“

10. Vkladá sa tento článok 16d:

„Článok 16d

Prevládajúci verejný záujem

Členské štáty do [troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti], až do dosiahnutia klimatickej neutrality, zabezpečia, aby sa plánovanie, výstavba a prevádzka zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov energie, ich pripojenie do sústavy a samotná súvisiaca sústava a uskladňovacie zariadenia považovali v procese udeľovania povolení za projekty s prevládajúcim verejným záujmom, ktoré slúžia verejnému zdraviu a bezpečnosti, keď sa budú v jednotlivých prípadoch porovnávať právne záujmy na účely článku 6 ods. 4 a článku 16 ods. 1 písm. c) smernice 92/43/EHS, článku 4 ods. 7 smernice 2000/60/ES a článku 9 ods. 1 písm. a) smernice 2009/147/ES.“

Článok 2

Zmena smernice 2010/31/EÚ

Smernica 2010/31/EÚ sa mení takto:

1. Vkladá sa tento článok 9a:

„Článok 9a
Solárna energia v budovách

Členské štáty zabezpečia, aby všetky nové budovy boli navrhnuté tak, aby sa optimalizoval ich potenciál výroby solárnej energie na základe slnečného žiarenia v lokalite, čím sa umožní neskoršia nákladovo efektívna inštalácia solárnych technológií.

Členské štáty zabezpečia zavedenie vhodných zariadení na solárnu energiu:

- a) do 31. decembra 2026 na všetkých nových verejných a komerčných budovách s úžitkovou plochou väčšou ako 250 štvorcových metrov;
- b) do 31. decembra 2027 na všetkých existujúcich verejných a komerčných budovách s úžitkovou plochou väčšou ako 250 štvorcových metrov a
- c) do 31. decembra 2029 na všetkých nových obytných budovách.

Členské štáty na vnútroštátnej úrovni vymedzia a zverejnia kritériá praktického vykonávania týchto povinností a možných výnimiek pre osobitné typy budov v súlade s posúdeným technickým a hospodárskym potenciálom zariadení na solárnu energiu a charakteristikami budov, na ktoré sa vzťahuje táto povinnosť.“

Článok 3
Zmena smernice 2012/27/EÚ

Smernica 2012/27/EÚ sa mení takto:

1. V článku 3 sa odsek 5 nahrádza takto:

„5. Členské štáty kolektívne zabezpečia zníženie spotreby energie aspoň o 13 % v roku 2030 v porovnaní s prognózami referenčného scenára z roku 2020, aby v roku 2030 konečná energetická spotreba Únie nepresiahla 750 Mtoe a jej primárna energetická spotreba nepresiahla 980 Mtoe.“

Článok 4
Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s článkom 1 bodom 10 najneskôr do [troch mesiacov po nadobudnutí účinnosti tejto smernice].

Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s článkom 1 bodmi 1, 2, 3, 4, 6, 8 a 9 a s článkom 3 najneskôr do [jedného roka po nadobudnutí účinnosti tejto smernice].

Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s článkom 1 bodmi 5 a 7 a článkom 2 najneskôr do [dvoch rokov po nadobudnutí účinnosti tejto smernice].

Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze určia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 5
Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 6
Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predsedníčka*

*Za Radu
predseda*